

Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
Ksaverska cesta 2, pp 291, 10000 Zagreb

Važnost znanstvene i tehničke diplomacije

Dr.sc. Zdenko Franić

www.franic.info
franic@imi.hr

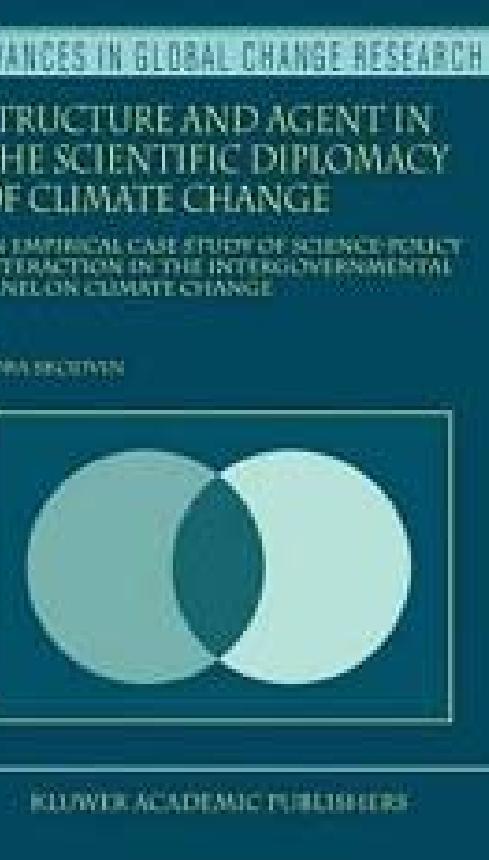
Uvod

- U promicanju nacionalnih interesa javna diplomacija pokušava obuhvatiti sve čimbenike javnog odlučivanja, a ne samo državna tijela i službe.
- Moderna država se sve više uspoređuje s dobro uređenom kompanijom, u novom "umreženom" izdanju "općegrađanskog dioničarskog društva" u kojem političari obnašaju odgovorne upravljačke uloge, a međunarodni ugled gradi na dosljednoj uporabi novih informacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja.

Uloga znanosti

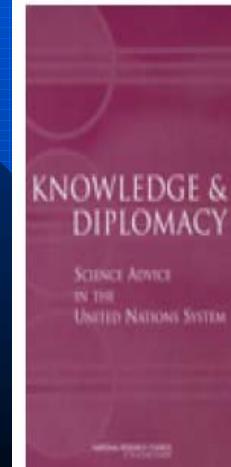
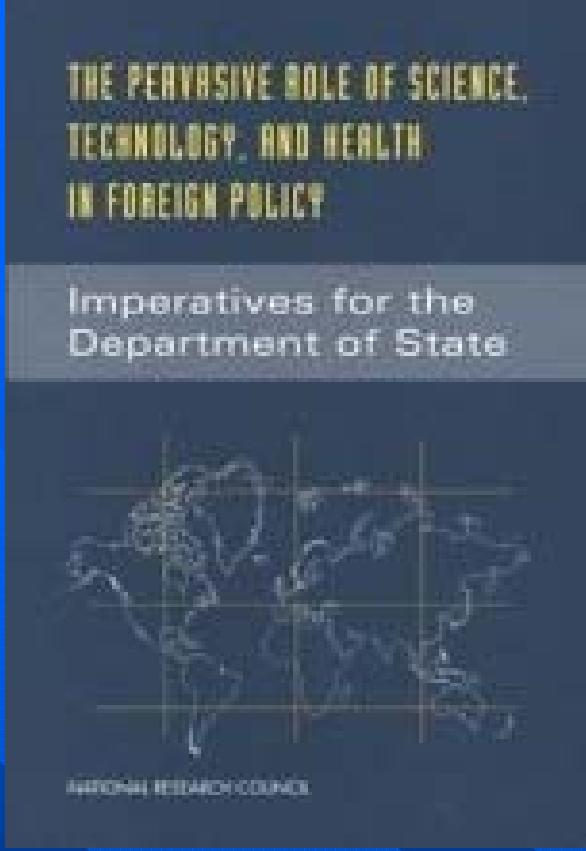
Znanost i tehnologija imaju ogroman potencijal za unapređivanje života ljudi i uspostavljanja mostova između različitih kultura i društava.

Političari i diplomati trebaju imati na umu da je znanost nezamjenjiva pri donošenju određenih odluka te predstavlja ključni instrument diplomacije.

THE ART OF Science Diplomacy

BY DR. PAULA J. DOBRIANSKY

Knowledge and Diplomacy: Science Advice in the United Nations System

Committee for Survey and Analysis of Science Advice on Sustainable Development to International Organizations, Development, Security, and Cooperation, National Research Council
ISBN: 0-309-08490-3, 120 pages, 8.5 x 11, (2002)

Što je znanstvena diplomacija ili diplomacija znanja?

Prekogranična razmjena znanosti i tehnologije.

Izuzetno vrijedan resurs i nedovoljno vrednovan alat za informiranje, razumijevanje i izgradnju kapaciteta.

Znanstvena diplomacija: definicija

Znanstvena diplomacija se odnosi na sve one intelektualne aktivnosti zasnovane na neprestanom prikupljanju znanja i informacija najrazličitijim metodama, uključujući i onim baziranim na znanosti, njihovoj ekspertnoj i znanstvenoj obradi i analizi te posljedično donošenje odluka.

Djelokrug i teme Z.D. - primjer USA

Djelokrug i teme znanstvene diplomacije u USA definirao *Odbor za znanstvene, tehnologische i zdravstvene aspekte vanjske politike* u dokumentu *The Pervasive Role of Science, Technology and Health in Foreign Policy: Imperatives for the Department of State*

Djelokrug i teme Z.D. - primjer USA

Američko ministarstvo vanjskih poslova mora biti kadro razumjeti kako tehnologiski čimbenici utječu na politički i ekonomski razvoj.

Posljedično: Ministarstvo mora biti osposobljeno za donošenje vlastitih zaključaka vezanih za ta područja, posebice u slučajevima kada postoje različiti pogledi na određene probleme različitih interesnih grupa izvan samoga Ministarstva.

Djelokrug i teme Z.D. - primjer USA

- Svi dužnosnici Ministarstva moraju posjedovati barem minimalne kompetencije vezane uz znanost, tehnologiju i zdravstvo (ZTZ),
- Ministar treba imenovati pomoćnika ministra za znanost (politička dimenzija),
- Mora se imenovati i visokokvalificirani savjetnik za znanstvena pitanja (znanstveno-stručna dimenzija),
- Ministarstvo bi trebalo imati takvu organizacijsku strukturu da se na najučinkovitiji način uzmu u obzir narastajuće ZTZ aktivnosti,

Suradnja i partnerstvo

Znanost i tehnologija unapređuju i olakšavaju diplomatske aktivnosti budući da svojim univerzalnim pristupom lakše obaraju barijere, šire inovativne ideje i otvaraju nove mogućnosti.

U eri globalizacije i borbe protiv terorizma i međunarodnog kriminala znanost i tehnologija predstavljaju prioritete u bilateralnim odnosima gradeći regionalnu i globalnu suradnju i partnerstva.

Suradnja Hrvatska - JI Europa

- Istraživanje provedeno po metodologiji UNESCO - ROSTE (Franić 2003)
- Za period 1993-2004., istraživana je suradnja znanstvenika jugoistočne Europe
- međusobno koautorstvo u CC radovima.

Znanstvena diplomacija Hrvatske u regiji

- Gledajući iz perspektive BiH više od 18% svih međunarodnih radova objavljeno je u suradnji s hrvatskim kolegama.
- => Hrvatska znanost je izuzetno važan čimbenik stabilnosti u regiji, ali ta je činjenica nedovoljno valorizirana.

Zaključci (I)

Sveprisutnost znanosti i tehnologije u suvremenom svijetu zahtjeva kvalitetno osmišljenu, i agresivnu znanstvenu diplomaciju u oblikovanju vanjske politike neke zemlje. Takva diplomacija nezamjenjiva je i u učinkovitom prikupljanju poslovnih podataka te korištenju informacija i inovacija pri ostvarivanju širih ciljeva vanjske politike u globalnoj ekonomiji informacijskoga doba.

Zaključci (II)

Osim karijernih diplomata, u znanstvenu diplomaciju moraju šire biti uključeni i znanstvenici, eksperți i drugi stručnjaci, iz vladinog i nevladinog sektora, primjerice na znanstveno - stručnim konferencijama, simpozijima, seminarima itd.

Zaključci (III)

- Posljedično: tradicionalna diplomacija se mora mijenjati. Promjene ne smiju biti stohastičke već dobro promišljene, a ključnu ulogu u njima moraju igrati **znanost i znanje**.
- Svaka država koja želi učinkovito promovirati svoje interese na globalnoj sceni mora razvijati **znanstvenu diplomaciju**.
- Također, važan je i **način upravljanja znanjem** u diplomaciji.

Znanost i znanstvena diplomacija mogu pruziti
znažnu podršku na putu RH u punopravno
članstvo EU.

Više podataka

http://www.franic.info/znan_dipl.html

Hvala na pažnji!